

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי ט' אייר תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות סד | דף הכולל: כתובות ח.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד סעיף ה'.

מוסר: חפץ חיים - כלל י' אות ט"ו עד אות י"ז.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבטחון פרק ג' 'והעלה אשר בעבורה חייב הבורא' עד 'וכיוון שהתברר חיוב הגלגול'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"תביא לי עוד כמה ויתורים כאלו, ואני מסיים עם המשכנתא" | "פתחא דקרתא" – המקום המיוחד ברחוב שטראוס בירושלים המסוגל לקבלת התפילות | האשה צעקה: "רַבֵּיהּ, רבי שמעון הוא לא רק שלך!" | 2398

על דא ועל הא

האברך אמר לי בהתרגשות: "הרגשתי שהקב"ה
זורק עלי כסף מהשמים... תביא לי עוד כמה
ויתורים כאלו, ואני מסיים עם המשכנתא"

"מעולם לא ראיתי מוותר מפסיד" - סיפור מופלא שהתרחש ממש לאחרונה, מכלי ראשון

השתררה הפסקת אש' בין שני הצדדים, כאשר שני השכנים לא מדברים מאומה אחד עם השני. יאמר לשבחו של האברך שסיפר לי את הסיפור, שהוא כן ניסה לפייס את הצד שכנגד ולהקדים להם שלום, אבל הצד הפוגע, הצועק והמקלל - לא הגיב כלום, והאווירה נשארה מתוחה.

חלפו ימים וחודשים ואף חודש אלול ויום כיפור, ושני הצדדים לא מדברים מאומה... וכבר משנה ערוכה היא בסנהדרין כז: "שונא - כל שלא דבר עמו שלשה ימים באיבה". אחד השכנים, אברך יקר ונמרץ, החליט ללכת בדרכו של 'אהרן הכהן - אוהב שלום ורודף שלום', וניסה להשכין אהבה ואחוה בין שני הצדדים.

צד א' טען, שפלוגי היה לא בסדר. וצד ב' טען, שפלוגי העליב אותו ברבים, בקיצור: כל אחד טען שהשני חייב לפייסו, ועד שלא יכרע ברך וישתחוה לפניו, אין מה לדבר על שינוי במצב.

השכן המתווך לא התייחס, ופנה אל אחד הצדדים, האברך בעל המעשה, ואמר לו כך: הגמ' אומרת (שבת קטז). שבשביל "לעשות שלום בין איש לאשתו - אמרה תורה: שְׁמִי שִׁנְתָּב בְּקִדּוּשׁ יִמְחָה עַל הַמֵּים". לכן, ביקש המתווך משכנו, אם הקב"ה בשביל להשכין

מרגלה בפומיה של רבינו 'רב רבנן' מרן ה'אילת השחר' זיע"א: "נער הייתי וגם זקנתי ולא ראיתי מוותר מפסיד". לפנינו מעשה פלא, מאומת לחלוטין, ששמעתי מכלי ראשון - אברך יקר וחשוב המתגורר בירושלים עיה"ק והמקדש. אברך יקר זה מתמודד, כמו רבים מהאברכים, עם בעיות פרנסה מעיקות ומשתדל להתחזק באמונת איתן בצורו ובקונו, ומשנן לעצמו את דברי ה'משנה ברורה' (סימן א') "אין ריבוי ההשתדלות מועיל מאומה" - ומשתדל למעט בהשתדלות גשמית - ולעסוק בהשתדלות לעולם הבא.

ויהי היום; אצל אברך יקר זה, התגלע סכסוך שכנים ל"ע, ממש 'אש המחלוקת' התפרצה שם בכל עוז, ויאמר לשבחו של אברך זה שהשתדל בכל כוחו להנמיך את הלהבות, ולקיים את דברי חז"ל על "הבולם פיו בשעת מריבה". לשיא הגיעו הדברים, כאשר השכנה צעקה עליו בקולי קולות לעיני [ולאזני] כל דיירי הבניין והרחוב, שהוא 'אפס מאופס' 'מושחת' וכו', בקיצור 'ששון ושמחה'...

כל מעשה המריבה היה בימי חודש ניסן תשפ"א, ולאחר מכן

מה אני מרגיש. מה עשו לי וכמה פגעו בי ובבני ביתי, ואני עושה למען שמך יתברך, כי רצונך להרבות אהבה ואחוה שלום ורעות - אני מבקש ממך תהא השעה הזאת שעת רחמים ועת רצון מלפניך, תעזור לי שיהיה לי פרנסה בריווח, קשה לי מאד עם הדוחק הזה'...

סיים האברך את סיפורו: באותה שעה הרגשתי את דברי המשנה (ברכות לד): "אמרו עליו על רבי חנינא בן דוסא, שהיה מתפלל על החולים ואומר, זה חי וזה מת. אמרו לו: מנין אתה יודע? אמר להם: אם שגורה תפלתי בפי - יודע אני שהוא מקובל, ואם לאו - יודע אני שהוא מטורף". הרגשתי שהתפילה התקבלה!!!

בחודש שאחר כך, חודש 4 למנינם התחיל להיות מומטר עלי מן השמים סכומי כסף אדירים, תשלומי ארבעה וחמישה מהסכומים שאני רגיל לקבל בכל חודש [שגם הם מן השמים]... האברך דיבר איתי בשבוע שעבר, פרשת 'אמור', ביום ראשון ואמר לי: אני בעצמי לא מאמין לסיכום שערכתי בסוף החודש. בחודש האחרון, שאחרי שהתגברתי וכבשתי את יצרי, נכנס לי כסף בסכום אדיר של כ-38,000 ₪ ממקומות שונים ומשונים. דברים שהיו תקועים שנים ארוכות עם בירוקרטיות מתישות, הסתדרו בדיוק החודש, ועוד כל מיני דברים ועבודות תורניות שונות ומשונות. הרגשתי שהקב"ה זורק עלי כסף מהשמים. הסכום שנכנס בחודש זה, הינו בערך פי 4 (!!!) מהסכום הרגיל שנכנס אלי מידי חודש. תביא לי עוד כמה ויתורים כאלו, ואני מסיים את המשכנתא...

ע"כ מהאברך היקר, תשוח"ח על מסירת הסיפור והשיתוף של הקוראים בכל פרטי המעשה.

(גיליון מי באר)

שלום בין איש ואשתו, מוכן שימחה שמו, כל שכן אתה - תוריד את האף שלך, את המוישה גרויס' שלך, ותכתוב מכתב התנצלות לשכן שלך - והשלום והשלווה יחזרו לבניין, ותאמין לי: לא יקרה לך כלום, להיפך, הצד החזק באמת הוא הצד שמוותר.

למרות דבריו הצודקים של השכן לקח המון המון זמן לאברך מספר הסיפור לכתוב את המכתב, ועוד הרבה יותר זמן - לתת את המכתב לשכן שכל כך פגע בו ברבים. מידי פעם השכן המתוון ניסה לשאול אותו מה עם המכתב? והאברך דחה בתירוצים ואמתלאות שונות, כשהסיבה האמיתית הייתה הקושי הרגשי למחול על כבודו ולהעביר על מידותיו למי שכל כך פגע בו ובכבודו הרם והנישא.

'ויהי היום, יום הפורים בו קוראים 'ויהי בימי אחשוורוש', ימי אהבה ואחוה ומשלוח מנות איש לרעהו, החליט האברך בליבו, שזהו, היום בעז"ה אני חותך את המריבה ומביא את מכתב ההתנצלות לשכני ה"יקרים". מיד לאחר תפילת שחרית וקריאת המגילה, חזר האברך לביתו, לקח את המשלוח מנות' הכי יפה שהיה על השולחן וכתב מכתב סליחה ופיוסין לשכנים שכל כך פגעו וביזו אותו.

אמר לי האברך: היה לי קשה, קשה מאד מאד... אני צריך להתנצל?! הלא הם אלו שפגעו והעליבו אותי ברבים?! ועכשיו הם רוצים עוד מכתב התנצלות? הפגעת וגם נפגעת? אבל, ידעתי שזה רצון אבינו שבשמים, התגברתי וכבשתי את יצרי ושלחתי עם ילדי את המשלוח מנות' המכובד ביחד עם מכתב ההתנצלות והפיוס'...

באותה שעה שהמשלוח עשה את דרכו לשכנים, הרמתי את עיני לשמים ואמרתי בערך כך: 'ריבוננו של עולם - רק אתה יודע

הסיפור היומי

משפחת המחזותנים כעסו: איך עושים דבר כזה, להזמין אולם בלי לתאם עם הצד השני?! והיו מהם שטענו כי צריך לבטל את ההזמנה. אך הורי החתן החליטו כי מה' יצא הדבר ולא ביטלו את ההזמנה. והיודעים אתם מה היה בסופו של דבר?

להאמין שהכל לטובה | מתוך שיחת כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות משה שליט"א

"אף יעקב כך עשה לי. עסוק אני עם בנו להמליכו במצרים, כמו"ש: 'וְיֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ' [בראשית מב, ו] והוא מתרעם לפני ואומר כמו שכתוב: 'לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וַיְדַבֵּר יִשְׂרָאֵל נִסְתַּרְתָּה דְרָפְי מֵה' [ישעיה מ, כז]. אף בניו כך עשו לי במדבר: אני עסוק עמהם לבור להם לחם קל כדרך שהמלכים אוכלים, והם מתרעמים לפני ואומרים: 'וְנִפְשָׁנוּ קָצָה בְּלָחֵם הַקֶּלֶקֶל' [במדבר כא, ה]".

רואים אנו מזה שבאיזה מצב שהאדם נמצא בו, רוצה ה' שתהיה בטוח עליו, שהוא עושה הכול לטובתך, וכואב לו מאוד

מי שחלק לו הקב"ה בינה מבין נכונה כמה יש לו להאדם להיזהר מלהתרעם, ושזה עיקר עבודת האדם בעולם הזה, לדעת ולהאמין שהכל הוא לטובה. וראוי לנו להוסיף דבר ללמוד ממה דאיתא בילקוט שמעוני [חוקת קמא]:

"רבי אומר, אמר הקב"ה בני תורעמנין בני תורעמנין הן, [הכוונה שיש להם כסדר תרעומות וטענות], אדם הראשון עסוק אני עמו לעשות לו עזר, כמו שכתוב: 'אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדוֹ' [בראשית ב, יח] והוא עומד לפני ומתרעם, כדכתיב: 'וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאֵשֶׁה אֲשֶׁר נִתְּנָה עִמָּדִי' [שם ג, יב].

דעת עצמו, הוא זה שיישא בהפסד הכספי שייטבע בגין ביטול ההזמנה, יען כי אין האשמה תלויה בנו. אך הורי החתן החליטו שוודאי מה' יצא הדבר, וכך צריך להיות ולא ביטלו את ההזמנה. ואתם יודעים מה היה בסופו של דבר? באותו יום של החתונה, נערכה הלוויה המונית של המאור הגדול רבינו עובדיה יוסף זצ"ל מגדולי חכמי הספרדים, וכבוד גדול עשו לו במותו, שליווהו למעלה משישים ריבוא אנשים מישראל, עד כדי כך שכל הדרכים מלאו מלווים לרוב.

ותבין ותראה, אילו היו עורכים את החתונה באולם הגדול שנמצא בקצה השני של העיר - כרצון המחותנים, לא היה אפשר להחתן והכלה וכל השושבינין ושאר המשתתפים להגיע לשם, מרוב ההמון שחסמו את כל הדרכים כולם, ואולי עם מסוק [העליקאפטע"ר] היו צריכים להגיע לשם...

ואני כבר לא מדבר על הציבור שהיה אמור להשתתף בשמחה, שרוב רובם מהם בוודאי לא היו מטריחים עצמם לילך כל כך רחוק ברגל... ותמצית הדברים היה, כי מי שהרגיש בעצמו שבחירת האולם הזה נעשה מאת ה', לא נגרם לו שום עגמת נפש מזה.

ולא עוד שלמעשה השתתפו ציבור יותר גדול, מאחר שאותו אולם נמצא קרוב לאזור מגוריהם, והשמחה היתה שלימה ומושלמת. והכל מורה על אחדותו ויחודו יתברך מצד פעולותיו והכנת דבר שאינם ניכרים מקדם, ולית מחשבה תפיסא ביה כלל. וכל אחד יקח לעצמו רמיזא דחכמתא איך לעבוד את הבורא באמצעות האמונה זאת, כי עלינו לדעת כי אף כאשר נמצא האדם באיזה מצוקה ברוחניות או בגשמיות ואינו רואה לעצמו שום דרך מוצא מהם כיצד להינצל ולהוושע, עליו לדעת שכל מציאותו ועניניו המה אך ורק ביד ה' ולטובה, וכי יפלא מה' דבר, ויתלה עיניו למרום לבקש על נפשו ואז ימשיך עליו הקב"ה ישועתו עד מהרה במדה טובה ישועה ורחמים.

(קונטרס 'משלחן מלכים')

על אי נאמנותך עליו... ובמילים אחרות: הקב"ה מתפלא כביכול - למה עזבת אותי, הלוא עשיתי לך כל כך הרבה טובות? ולמה אינך מאמין שגם המצב בו אתה נמצא כעת, גם הוא טוב בעבורך, ואני מזמין לך הטבות גדולות.

והיה אם תחשוב כך, ותהיה בטוח בזה שהקב"ה הוא מקור הטוב, אז ישלם לך ה' טובה הרבה בלי קץ וקצבה, ותגדל ותעשה פרי למטה, ותזכה לראות הטובה שיצא מזה גם ממה שהיה נראה בעיניך הגשמיות לרעה. ולזה יכול לזכות גם הקטן באנשים, לו יחיה עם קצת מחשבה ורצון אמיתי להשיג אותו יתברך ולקרב את נפשו לה' הנוהג בחסדו כל דור.

וכדי לסבר את האוזן להכיר אמת זו, כמה פועל האדם במחשבתו הטוב להעלותם אל הבורא ליתן התעוררות לנפשו כי טוב ה' לעולם חסדו אף כאשר נראה לו בהשקפה ראשונה כי עומד לפניו בחינת רע, הנה לפניכם עובדא ששמענו שהיה בזמן האחרון:

שני מחותנים נשתדכו ביניהם, ואחר כמה זמן בני משפחת הכלה ברוב תמימותם הלכו והזמינו על דעת עצמם אולם לשמחת החתונה, ואף שילמו מראש הסכום כנהוג. באחד הימים צלצל אבי החתן למחותנו ואמר לו שצריך כבר להזדרז להזמין אולם, שאל"כ יהיו כל האולמות תפוסים בידי אחרים... ואז נענה לו אבי הכלה: אוי, שכחתי לומר לך, שכבר הזמנתי את האולם הזה ליום זה וזה.

וכשמוע אבי החתן את דבריו לא השיבו דבר, אך כאשר סיפר הדבר לבני משפחתו, פתחו המה פיהם בתרעומת - בינם לבין עצמם, כי היה נראה להם האולם הזה כקטן מהכיל את רוב המוזמנים שלהם, ומה גם שאין זה אולם מכובד כל כך בעיניהם. ובכלל תהו בעצמם לומר, האריך עושים דבר כזה בלי לדבר עם הצד השני, וזו חוצפה גדולה... והיו אחדים מהם שאף הרחיקו לכת באמרם, שצריך לבטל את ההזמנה, והמחותן שהזדרז על

ל"ג בעומר

"זכורני כשהייתי בשנת תרצ"ה במירון, דחפו אנשים, ואשה אחת צעקה שם: 'רבי! רבי! שמעונו הוא גם שלנו, לא רק שלך!'"

David Cohen/Flash90

מדוע לא היה הרבי ה'אמרי חיים' מוויזניץ נוסע למירון בל"ג בעומר?

חלילה ביהודים הבאים להשתטח על ציון המצינת. לדוגמה אציין בזאת מה שהיה בערב ראש חודש אלול תש"ל. הגענו אז למירון מצפת, מקום שהותו של רבנו בקיץ. קהל גדול של אחינו בני ישראל היה בציון הקדוש, אך ציבור חסידי ויז'ניץ לא ידע על בואו של רבנו למירון. בצאת רבנו מהרכב, ביקש שלא ניכנס לציון אלא נהגיע

מספר הרה"ח ר' מנחם אליעזר מוזס שליט"א משב"ק הרה"ק ה'אמרי חיים' זי"ע ובעמח"ס 'לפני ולפנים': ידועה ומפורסמת התקשרותו הנלהבת של מורי ורבי הרה"ק ה'אמרי חיים' זי"ע לאתרא קדישא מירון ולכל מה שקשור וסובב את התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. אולם על אף הקשר הנפשי העמוק והמופלא, הקפיד מאד שבבואו לשם לא יפגעו

ענה רבנו: "כשאני בא עם הציבור שלי, הם מכינים לי מקום, און מ'רייסט קיינעם נישט אוועק" (לא דוחפים אף אחד). וכך ישב רבנו והסתכל לתוך מקום הציון בעודו מתייפח בבכי: "אה, אה, אידן קלעפן אין רבי שמעון..."

בחזרתו לעיה"ק צפת אמר לנו, שמהאי טעמא אינו נוסע למירון בל"ג בעומר. זכורני מחודש אייר תשכ"ט, כשרבנו שהה בעיה"ק טבריה ובאחד הימים הגיע הגאון רבי מאיר שטרן שליט"א אב"ד מירון, לספר לרבנו שמצא דרך מיוחדת בה אפשר לעלות עד פתח המערה בל"ג בעומר. רבנו שמח מאד לשמוע את הבשורה הטובה, אך מיד שאל: "כמה יהודים הדבוקים ברשב"י יצטרכו להיזיז מהציון בגלליז" השיב הגר"מ שטרן, שאכן בתוך הציון לא יהיה מנוס מלדחוף אנשים, כדי שהרבי יוכל לגשת עד הציון. מיד נענה רבנו ואמר: "אם ככה, אסע רק למחרת ל"ג בעומר". אשרנו מה טוב חלקנו בהילולא דבר יוחאי.

(המבשר)

למרפסת הכהנים שמחוץ לציון. לפליאתי על-כך אמר לי ברגשות קודש: "אידן קלעפן אין רבי שמעון, און אז איך קום אריין, רייסט מען זיי אוועק" (יהודים דבוקים ברבי שמעון, וכשאני נכנס, קורעים אותם משם)...

רבנו המשיך לספר לי: "איך געדענק ווען איך בין געווען תרצ"ה אין מירון, האט מען געשטופט, האט א יודענע גישריגן, רבי! רבי שמעון איז אויך מיינער נישט נאר דיינער!... (זכורני כשהייתי בשנת תרצ"ה במירון, דחפו אנשים ואשה אחת צעקה שם: 'רבי! רבי שמעון הוא גם שלנו, לא רק שלך!')... וכשהכריזו בקול: 'לאזט אריין די ויז'ניצע רבי'נס קינדער' (פנו מקום לבני הרבי מויז'ניץ), זעקה אשה אחת שדחפו אותה: 'דא זענען מיר אלע קינדער פון רבי שמעון בר יוחאי'... (כאן כולנו בניו של רבי שמעון בר יוחאי)... רבנו הפליא ביותר את תמימותה והרגשתה האמיתית.

לשאלתי הנוספת, מדוע בכל פעם הוא כן נכנס למקום הציון?

יהלומים מגדולי ישראל

"אגיד לכם נאמנה, שאני נהנה כשאני שומע על מישהו מהקרובים והידידים שנענשים בתשלום של חמש לי"י, כנהוג פה באה"ק, על עבירה של אי זהירות שהולכי רגל חייבים בהן..."

שומר תנועה נתן לך קנס - זה טוב או רע? | מעשה-רב ממרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל

ברמזור אדום, והיות והמקום היה סמוך לתחנת משטרה עיכבו אותו השוטרים למשך שעות ארוכות ואף הטילו עליו קנס כספי. הייתה זו עגמת נפש גדולה עבורנו שנגזר עלינו להעביר כך את היו"ט.

מיד לאחר הפסח הגיע הסיפור לאוזני חותנו מרן הגרש"ז אויערבאך, שמיהר כמובן לחזקו ולעודדו במכתב נלהב, אך הוסיף כמה שורות להפיק את הלקח הנלמד מסיפור כזה:

"קיבלנו מכם מכתב מאסרו חג שלכם, אגיד לכם נאמנה שאני נהנה כשאני שומע על מישהו מהקרובים והידידים שנענשים בתשלום של חמש לי"י כנהוג פה באה"ק על עבירה של אי זהירות שהולכי רגל חייבים בהן. כי כמו שאין אדם עומד על דברי תורה אא"כ נכשל בהם, כך גם בזה, ואם פעם משלמים קנס הרי זה 'רבה געלט' לתמיד, והרווח היוצא מזה מרובה על ההפסד...". בהמשך הוא כותב לו: "אולם במקרה שלך הצטערנו מאוד מזה שקרה הדבר בעיצומו של חג, אשר גרם צער רב לכולם..."

בשיחה מיוחדת (עם הרב יוסף מאיר האס, 'המבשר תורני' בהר תשע"ה) על דמותו של הגאון רבי יהודה אריה טרגר זצ"ל, ראש ישיבת 'עץ חיים' ב'וילריק' ומקים עולה של תורה באנטוורפן וגלילותיה, סיפר בנו הרה"ג ר' שמעון שלום שליט"א:

ברצוני לספר סיפור מעניין שהתרחש באחד הימים טובים, כאשר אבא זצ"ל צעד רגלית לאנטוורפן הסמוכה מרחק של שעה וחצי הליכה כדי להתפלל תפילת שחרית של יו"ט ברוב עם. בדרך כלל אני ואחותי היינו יוצאים לקראתו בכניסה לכפר כדי לקבל את פניו בחזרתו, אך באותו יו"ט חיכינו במשך שעתיים ושלוש ואבא לא חזר. חזרנו הביתה והדאגה החלה לכרסם בלבנו, שהרי לא הייתה שום סיבה הגיונית לאיחור משמעותי כ"כ.

לפתע הגיעו שוטרים לביתנו ודרשו לקבל את תעודת הזהות של אבא... גם התנהגות מוזרה זו הדאיגה אותנו ביותר, אך לא היה לנו מה לעשות. בשעת צהריים מאוחרת חזר אבא זצ"ל הביתה כשהוא עייף ותשוש. התברר שבדרך חזרתו הביתה עבר

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? dirshu@dirshu.co.il - שלח מייל ל-

לרגע התלבטתי אם אני רואה נכונה או שמא אני הוזה... הייתי מוכרח לשאול את הילד מה אירע, אם לא בשבילי, לפחות בשבילכם. תקראו בעצמכם את הסיפור, כפי ששמעתי אותו מפיו...

השבר שנעלם

"הרופא שראה את התמרמרותי, ייעץ לנו לפנות בבוקר לבית החולים רמב"ם, שם נמצאים מומחים רפואיים טובים הימנו, ולשאול את חוות דעתם, אולי אפשר להקל משהו בחבישה המאסיבית".

האבא, ר' מיילך, יהודי הספוג ביראת שמים, הוסיף עצה על עצת הרופא: "תקבל על עצמך קבלה טובה ותבקש מהבורא יתברך, רופא כל בשר, שיעזור לך".

ממשיך הילד ומספר: "קיבלתי על עצמי להתחזק בהנהגה כלשהי של 'בין אדם לחברו' ונסענו הביתה. מילאתי את פי תפילה והייתי בטוח במאת האחוזים שהתפילה והקבלה הטובה תעזורנה לי ותהיינה לי לישועה".

כשהרופא ברמב"ם קיבל לידיו את צילום הרנטגן של אתמול, הוא מיהר להגיד לו: "אין לך שבר. זה אולי נראה, אבל לא. אתה יכול ברגע זה להוריד את הגבס ולחזור לחיים השגרתיים והתקינים".

(יקותיאל יהודה גנזל, המבשר)

היה זה באחד הערבים בשבוע החולף, בין מנחה לערבית בבית המדרש. ידידי הטוב הרב מיי"ך וינברגר פסע אל ההיכל, מלווה בבנו הגדול, ברוך, ילד בגיל של 'אוטוטו בר מצווה'.

נזכרתי מיד במה שאבי הנער סיפר לי באישון ליל, על הבן שלו שהחליק בתלמוד התורה וזרועו התייסרה. הוא סיפר לי שבשעת לילה הוא נסע עם בנו למרפאה, שם צילמו את הזרוע וגילו: שבר במרפק. גיבסו את ידו בחבישת גבס מאסיבית ושיגרו אותם לביתם. ועכשיו אני רואה את ברוך, הילד, ואין שום גבס ושום חבישה. זרועו משוחררת ונעה בטבעיות.

לרגע התלבטתי אם אני הוזה כעת, או שמא אמש באישון ליל הזיתי כשמעתי את האבא מספר. הייתי מוכרח לשאול אותו. אם לא בשבילי, לפחות בשבילכם. תשמעו בעצמכם את סיפורו של הילד, כפי ששמעתי מפיו באופן בלתי אמצעי:

"בלילה, כשחבשו את זרועי וזיהו בה 'שבר', הייתי מדוכדך מאד. בימים הקרובים יש לנו מבחן גדול שהתכוננתי אליו רבות - ופתאום לא אוכל לכתוב. ומי מדבר על שאר הפעולות היום-יומיות, מציור ועד רכיבה על האופניים.

קבוצת אברכים ניצבת לה שקועה בתפילה במורד רחוב שטראוס הירושלמי, בין רחוב בליליוס לסמטת פראג'. מה הביאם למקום?

"פתחא דקרתא" - המקום המיוחד בירושלים המסוגל לקבלת התפילות

במקום תפילות ע"י מקובלים אשכנזים וספרדים, ולאחריהם הורגשה הקלה מרובה במצב.

כל המבקר במקום יבחין בגן שעשועים קטן שהקימה שם העירייה, לצד שני מבנים עתיקים, מסגד ומבנה קבר ('תורבה') של משפחת 'קמריה' הערבית. שמועה טוענת, שכדי למנוע את 'גאולת היהוד' טמנו הערבים שם את מתיהם (בדומה לאתר אחר בעיר), אך אין לה יסוד, שכן מבנה הקבר במקום מתוארך 800 שנה לאחור, הרבה לפני שידוע שיהודים התפללו במקום. עוד מתחילת עליית תלמידי הגר"א לירושלים השתדלו ראשי

קבוצת אברכים ניצבת לה שקועה בתפילה במורד רחוב שטראוס הירושלמי, שם בין רחוב בליליוס לסמטת פראג' איוו למושב להם לשפוך את צקון ליבם השמימה. מה הביאם למקום? האם מלבד שריד בית מקדשנו קיים עוד מקום מסוגל בעיר?

רבי שלמה זלמן ריבלין בספרו 'מוסד היסוד' מרחיב אודות מקום שנקרא 'פתחא דקרתא', מקום זה מסוגל לגאולה ושם היו עורכים המקובלים תיקוני צפנת פענח ותפילת עוד יוסף חי - תפילה לחיי משיח בן יוסף שנוסחה ועניינה מובאים בספר 'קול התור'. בימי המצור הקשים על ירושלים בשנת תש"ח, נערכו

שתלמידיו של הגאון רבי יצחק שלמה זילברמן זצ"ל עורכים תפילה במקום לישועת הכלל והפרט. בשעתו שמעתי מבנו הגאון רבי אליהו שליט"א ר"י 'אדרת אליהו', היכן הוא המקום המדויק, לאמור שלא מדובר בשמועה רחוקה אלא במסורת חיה הנמשכת והולכת עד לימינו אנו. (ע"פ מאמרו של הרב רפאל ברלזון יתד נאמן בהר תשע"ד)

העדות לגאול את הגבעה שברחוב שטראוס, אך לא עלתה בידם מחמת סירובו העיקש של בעל הקרקע הערבי. כיוון שכן שכרו את השטח והקימו בו אהל גדול לקיום התפילות. הסדר זה נמשך יותר משבעים שנה עד לשנת תרמ"ט, אז הסכים הערבי למכור את המקום במחיר גבוה. בימינו, פעמים

השו"ת היומי

לוזה לחם שנאפה לאחר הפסח, ורוצה להחזיר לחם מקמח שנטחן לאחר הפסח - האם מותר?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

פסח קנה כמה ככרות ורצה להחזיר לשכנו ככר מהודר שנאפה מקמח שנטחן לאחר פסח. אולם התעורר לשאול האם יש בזה ריבית, שמחזיר לחם מהודר יותר ממה שלוה? התשובה: כיון שיש רבים שמהדרים לאכול דוקא לחם מאחרי פסח, יש בזה ריבית, ולכן יפרע לשכנו בכסף ולא בלחם, וכפי המבואר בספר ברית פינחס שתוספת באיכות, גם אם המחיר שוה, נחשב ריבית.

שאלה: רבי יוסף כהן מקפיד ומשתדל שלא לאכול מאכל חמץ שעבר עליו הפסח אף אם נמכר לגוי. לפיכך, כמה ימים לאחר פסח הוא עדיין אוכל מצות עד שיגיע לחם שנאפה מקמח שנטחן לאחר פסח, וכן החומרים ללא חשש חמץ שעבר עליו פסח. אך לילדים הפחותים מגיל בר מצוה הוא נותן לאכול מלחם שנאפה אחרי פסח אף אם הקמח נמכר לגוי. למחרת פסח לוח אפוא רבי יוסף משכנו ככר לחם כדי לתת לילדיו לחיידר פת שחרית, ואחר כמה ימים כשהגיע לחם מאחרי

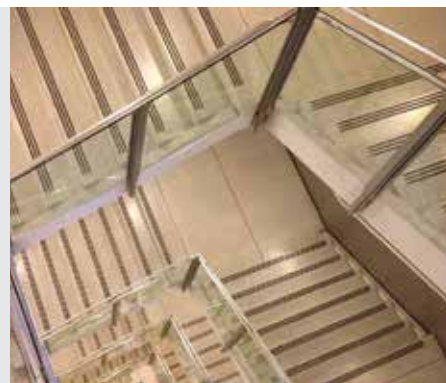
077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

אחד השכנים לא משלם לזועד הבית כבר מספר חדשים - האם מותר לפרסם את שמו בלוח המודעות בבניין?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

חיים' לעסוק באופנים בהם מותר לספר דבר רכילות, ובתנאים המרובים והזהירות הגדולה הנדרשים לכך.

בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים' (הלכות רכילות כלל ט סעיפים ז-ח-ט), ממשיך רבנו ה'חפץ

בו הפרטים הנ"ל, דאי לא הכי עלול מאוד שיעבור על ידי זה לא גמור דרכילות".

בביאורים ומוספים של 'דרשו' מובא כאן נידון בעניין ועד בית בבניין משותף, המבקש לפרסם בלוח המודעות שאחד השכנים אינו משלם את חובו לוועד הבית במשך זמן. דעת הגר"ש אלישיב שלאחר שהתרה בשכנים על כך מותר, ואין בזה משום לשון הרע והלבנת פנים. ומביא לכך ראיה מהגמרא בכתובות שמכריזים ברבים על מי שאינו זן את ילדיו שהוא אכזרי כעורב. גם דעת הגר"ח קנייבסקי שמותר לספר על מי שאינו משלם, אך הוסיף שעל המספר להתכוון לטובה. אך דעת הגר"נ קרליץ, שכשהדבר אפשרי אין לפרסם את שמו של אותו שכן אלא רק לכתוב את שמותיהם של מי שכבר שילמו, ומתוך כך ייודע מי לא שילם.

האם מותר לספר לאדם שפלוני גזלו או הזיקו? מנקודת מבט אנושית רגילה שלא על פי תורה, היה אדם אומר - 'בוודאי שמותר, ואפילו חובה!'... אולם התורה מציבה בפנינו רשימת תנאים ארוכה: שהדבר יהיה ברור מעבר לכל ספק, שהמספר יצמד לעובדות כהווייתן ללא כל הוספות; שהמספר יתכוון לתועלת - ושתהיה אכן תועלת בפועל להשבת הגזלה מסיפור הדברים; שאי אפשר יהיה להחזיר לנגזל או לניזק את רכושו באופן אחר; שלאותו פלוני לא ייגרם מכך הפסד ורעה מעבר למה שהיה מגיע לו בדין תורה; והתנאי הנוסף - שהמספר יוכיח תחילה את המזיק או הגזלן, ורק אם לא שמע לתוכחתו יכול לספר.

וכותב החפץ חיים - "ומה מאוד יש לזהר שלא להורות לעצמו היתר תכף בעניינים אלו, עד שיתבונן היטב מתחילה אם נשלמו

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

כיצד תפסו קידושי אברהם ושרה?

יבמות דף סד

שרה אמנו אילונית היתה

הבעל בשעת הקדושין שהיא איילונית - חלים הקדושין. ועתה מובן היטב הפסוק: אבימלך רצה לקחת את שרה בחזקת שהיא פנויה, מאחר וקידושיה עם אברהם לא חלו - שהרי נתברר שהיא איילונית, ולכן הקב"ה אמר לו שישב אותה לאברהם "כי נביא הוא" - וכיון שהוא נביא ידע כבר בשעת הקדושין ונבנאותו ששרה איילונית ומשום כך חלו הקדושין והרי היא אשת איש...!
(פנינים - מדרש יהונתן)

מדברי הפסוק בפרשה העוסקת בלקיחת שרה אמנו ע"י אבימלך 'ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא' (בראשית כ ז) משמע שאבימלך היה צריך להשיב את שרה בגלל שאברהם היה נביא. וקשה, וכי אם לא היה נביא - לא היה צריך להשיבה?! ומתוך רבי יהונתן איבשיץ זצ"ל אלא שידוע (יבמות סד:) ששרה אמנו היתה איילונית, דהיינו - שאינה יכולה ללדת. ומובא בגמ' (שם טו.) שלא תופסים קדושין באיילונית, אך אם ידע

האם בזמננו ניתן ללכת ברחוב עם תפילין מגולות?

שעובר בדרכו במקום שלא ניתן ללכת בו עם תפילין מגולות, וכגון שהמקום אינו נקי - יניח את התפילין בחצר בית הכנסת; ואם גם זה אינו אפשרי, יניח את התפילין בביתו, ויכסן בכובעו, או בידיו. ונחלקו הפוסקי זמננו בנוגע למכולות האשפה המצויות ברחוב בזמננו, אם הן גורמות להחשיב את סביבתן כמקום בלתי נקי, שאין ללכת בו עם תפילין מגולות.

[שו"ע כה, ב, ומשנ"ב ח; ביאורים ומוספים דרשו, 14-13, וראה שם, 23]

חכמינו ז"ל בזהור הקדוש, הפליגו בגודל מעלת ההולך מביתו לבית הכנסת כשהוא מעוטף בציצית ו'מוכתר' בתפילין. וכן נפסק בשולחן ערוך: "ילך לבוש בציצית ומוכתר בתפילין לבית הכנסת". ובאופן שמחמת התעכבותו בביתו לצורך הנחת התפילין, לא יהיה מ'עשרה הראשונים' בבית הכנסת - נחלקו הפוסקים אם יניח את התפילין בביתו, או בבית הכנסת. וההולך לבית הכנסת לפני שהגיע זמן ציצית ותפילין; או

הקורא קריאת שמע לחומרא לפני 'סוף הזמן' הראשון - האם צריך להניח תפילין?

אולם, אם קיים ספק שמא יחלוף זמן קריאת שמע עד שיניח תפילין, יקרא בלעדיתה. ונחלקו פוסקים זמננו בנוגע למי שקורא קריאת שמע לחומרא לפני התפילה, לפני 'סוף זמן קריאת שמע' הראשון; והוא מתעתד לקרוא קריאת שמע עם תפילין יחד עם ברכות קריאת שמע, לפני 'סוף זמן קריאת שמע' השני - אם צריך להניח תפילין למשך קריאה זו.

[שו"ע כה, ד, ומשנ"ב יד; ביאורים ומוספים דרשו, 17, 20 ו'22]

חכמינו ז"ל אמרו: "כל הקורא קריאת שמע בלא תפילין - כאילו מעיד עדות שקר בעצמו". ופירשו הראשונים, שבקריאת שמע אומרים את הציווי של מצות תפילין: "וְקִשְׂתֶּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ", ובכך כביכול מעיד הקורא על עצמו שהוא מקיים את המצוה, ואם בפועל אינו מקימה עתה, הריהו כמעיד עדות שקר על עצמו. ומסיבה זו, יש להקפיד גם על לבישת בגד הציצית בשעת קריאת שמע, שאומרים בה "וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית".

כיצד נקיים את מצות אהבת השי"ת לפחות פעם ביום?

ערכו; ואחר כך, יתבונן ויכיר את רוב טוב הבורא כלפיו, שמתמיד להיטיב לו בטובות רבות מספור, מיום לידתו, ולא כפי מעשיו; ומסתיר את עוונותיו מבני אדם, ואינו מענישו, אלא ממתין לו שישוב בתשובה.

והוסיף, שאם קשה לו להתבונן בכל האמור בשעת קריאת שמע, יתבונן בכך לפחות פעם אחת ביום, ורצוי שיעשה זאת לאחר התפילה, לפני אכילת פת שחרית.

[משנ"ב כה, יד; ביאורים ומוספים דרשו, 19]

על פי דברי חכמינו ז"ל הנזכרים לעיל, שהאומר "וקשרתם" ללא קיום המצוה, הוא כמעיד עדות שקר, כתבו האחרונים, שבשעה שאומרים בקריאת שמע "וְאָהַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ", יש לעורר את הלב לאהבת השי"ת, כדי לקיים את המצוה.

וכתב רבינו החפץ חיים בספרו שמירת הלשון, שהדרך להגיע לכך היא, שיתבונן בגדולת הבורא ורוממותו, שהוא מחייה את כל העולמות, ולעומת זאת - יתבונן על קטנות נפשו ופחיתות

* אסור לרקום פסוקים על בגד שנכנסים עמו לבית הכסא ולבית המרחץ, משום שיש בכך בזיון לדברי התורה. וכן משום שמעיקר הדין אסור לכתוב פסוקים בודדים מן התורה.
* אדם שאין באפשרותו להשיג את חפצי שתי המצוות - ציצית ותפילין, כי אם אחד מהם; או שמסיבה כלשהי אינו יכול לקיים את שתיהן - עליו להעדיף את מצות התפילין.
* מצוה המזדמנת לאדם, אסור לעזובה ולעסוק במצוה אחרת; ובלשון חכמינו ז"ל: "אין מעבירין על המצוות". ולדעת פוסקים רבים, איסור זה הוא מדאורייתא.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם ניתן לקרוא בספר תורה שנכתב מתוך הזיכרון ולא בהעתקה מתוך הכתב?

ובנוסף, חובה לומר בפה כל מילה לפני כתיבתה; ולדעת אחרונים רבים, טעם הלכה זו הוא כדי שקדושת אמירת המילים תחול על הכתיבה, ולכן, גם סופר הכותב פרשיות תפילין ומזוזות, והוא בקי בהן, כך שאין חשש שיטעה, צריך לומר את המילים לפני כתיבתם.

בכתיבת ספר תורה, מגילה, תפילין ומזוזות, חובה להעתיק את הנכתב מתוך כתב אחר, או על פי הקראת אדם אחר, ולא לכותבם בעל פה מתוך הזכרון, על מנת למנוע טעויות. ובדיעבד, אם נכתבו מתוך הזכרון - יש אומרים שאסור להשתמש בהם למצותם, כי אם בשעת הדחק. אולם, סופר הבקי בעל פה בפרשיות התפילין והמזוזות, רשאי לכותבן בעל פה.

[שו"ע תרצא, ב, משנ"ב ט"ג, וביה"ל ד"ה גם; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

הלוח היומי

ט' באייר | רבי משה ב"ר ברוך הגר זצ"ל, ר"י סערט ויז'ניץ, בעל ברכת משה

יארצייט:

קצ"ט: רבי אביגדור ב"ר יצחק קרא זצ"ל, אב"ד פראג, בעל הקנה הגדול.
תרס"ד: רבי חיים ב"ר משה פרידלנדר זצ"ל, מליסקא, בעל טל חיים וברכה.
תרפ"ו: רבי משה ב"ר ברוך הגר זצ"ל, האדמו"ר משאץ-ויז'ניץ.
תרצ"ו: רבי יעקב ב"ר רפאל שפירא זצ"ל, ר"י וולאז'ין, בעל גאון יעקב ועוד.
תשנ"ט: רבי משה ב"ר ברוך הגר זצ"ל, ר"י סערט ויז'ניץ, בעל ברכת משה.

כ"ד לעומר

ליצור עולם שנעים לחיות בו

הגה"צ רבי דב יפה אמר: הרי כולם אוהבים לחיות במקום שיש בו אהבת הבריות, שמעוניינים איש בטובת רעהו ולא ברעתו, במקום שבו הוא פטור מחשש שמרכלים עליו מאחורי גבו!

הלא בידינו הדבר ליצור עולם שנעים לחיות בו, אלא מאי, לפעמים צריך לוותר מעט כדי לשמור על האוירה הטובה, האם זה אינו כדאי? הלא אין ספק שהרווח עולה לאין ערוך על הקושי שבוויתור.

(לעבדך באמת - פרשיות השבוע ח"ב עמ' רטז)

נשתדל להשקיע מאמץ לאהוב כל אחד, ולחיות בשלום עם כולם

* תוכנית יומית מענייני דיומא

בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי

סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי

המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל

הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורי משניות על מסכת

שביעית לתוכנית קניין שביעית

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי

תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il